

Norges vassdrags- og energidirektorat NVE
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Vår referanse: 13/01467-4
Arkivkode: 0
Saksbehandler: Kristin H. Lind
Deres referanse: 201203894-3
Dato: 09.10.2014

nve@nve.no

Høringsvar til forslag om endring av kontrollforskriften vedrørende kryssubsidiering

Vi viser til høringsbrev av 30.06. d.å. og gir med dette våre kommentarer til forslaget om endringer i kontrollforskriften.

KS Bedrift Energi støtter formålet med endringen slik NVE formulerer det i sammendraget i høringsnotatet: *....å motvirke kryssubsidiering mellom konkurranseutsatt virksomhet og nettvirksomhet, for å sikre at nettkundene ikke betaler mer enn nødvendig for sine netjtjenester.*

Det er en selvfølge at kryssubsidiering ikke skal forekomme i en monopolvirksomhet. Likeledes er det naturlig å tenke at konkurranse fører til lavere priser og høyere kvalitet. Dette under forutsetning at det er et reelt marked av tilbydere eller at det er sannsynlig at det kan etableres et marked. Dette er ikke tilfelle for kjøp av netjtjenester i store deler av landet. Fravær av slik konkurranse har i mange tilfelle utviklet andre kostnadseffektive løsninger: For eksempel bruk av felles kompetanse innenfor et vertikalintegreert selskap eller et konsern, og/eller samarbeid mellom naboselskap.

KS Bedrift har ikke inntrykk av at kryssubsidiering og manglende nøytralitet er noe stort problem i nettselskapene. Dersom påstandene om at dette har stort omfang kan dokumenteres, mener vi dette enkelt kan løses med en marginal innskjerpelse av revisjonen på dette området. Revisor og NVE har allerede en klar rolle i forhold til regnskap og erapp, dette kan tydeliggjøres ytterligere. Det er små endringer som vil være langt mer kostnadseffektive enn å kreve selskapsmessig og funksjonelt skille for alle selskaper.

KS Bedrift mener ut fra dette at det er unødvendig å endre den foreliggende bestemmelsen om kryssubsidiering i kontrollforskriften, bortsett fra eventuelle språklige justeringer. NVE bør ut fra dagens forskriftstekst og ut fra spesifikasjonskrav i eRapp ha tilstrekkelig grunnlag for å kunne håndheve bestemmelsene i § 2-8 ved tilsyn hos selskap der det er mistanke om at nettkundene blir utsatt for urimelige kostnader.

Generelle kommentarer

Som nevnt ovenfor vil det ofte være rasjonelt å kjøpe en del tjenester internt og selskapene vil normalt gjøre dette dersom vilkårene er konkurransedyktige. Dagens regelverk under energiloven er tydelig på at konserninterne transaksjoner skal skje til markedsvilkår. Dette overordnede prinsippet foreslås videreført.

Men NVE introduserer ved de konkrete endringene i forskriftsteksten § 2-8 en forskjellsbehandling mellom vertikalintegreerte selskap og selskap i konsern. I paragrafens annet og sjette ledd foreslås at

KS Bedrift

Haakon VII's Gate 9
0161 Oslo

Postboks 1378 Vika
0114 Oslo

Telefon: 24 15 26 00
Faks: 22 83 22 22

ks-bedrift@ks.no
www.ks-bedrift.no

overføring av midler og transaksjoner mellom selvstendige nettselskap og andre selskap skal skje etter markedsvilkår. I tredje og fjerde ledd foreslås at transaksjoner mellom nettvirksomheten og andre virksomhetsområder (innen samme selskap) skal skje ved fordeling av kostnader. Dette er en forskjellsbehandling av selskaper. Ved interne transaksjoner vil selskapene dermed ikke kunne beregne seg en avkastning av felles kapital.

Konsekvensene er at selskapene blir mer ulike i DEA-målingene da nettselskapenes kostnader har ulikt grunnlag. Dette er en urimelig og ikke-nøytral regulering av nettvirksomheten til fordel for de selvstendige selskapene. I store deler av landet er vertikal organisering av energiselskapene den mest effektive måten å løse oppgavene på – og som dermed sikrer nettkundene de laveste kostnadene.

Hensynet til kostnadene for nettkundene er i de fleste tilfelle godt ivare tatt slik den norske nettvirksomheten er organisert, med lokalt eide nettselskap (samvirkeforetak) eller kommunalt eide selskap. Prisen på nettjenestene er offentlig kjent, og «naboens» prisnivå vil normalt være et viktig korrigerende signal til egen virksomhet for nettselskapene – i tillegg til den økonomiske og direkte reguleringen som NVE ivaretar.

KS Bedrift mener at det både ved anskaffelse av varer og tjenester, og i regelverket for regnskapsføring, er etablerte og vel fungerende retningslinjer. Nettselskapene må i dag forholde seg til et omfattende regelverk for anskaffelser. Forsyningsforskriften legger sterke føringer på de store innkjøpene. Det generelle regelverket for offentlige innkjøp sørger for konkurranse på de fleste områder for virksomheten. Og forsyningsforskriften har et fornuftig unntak for konserninterne kjøp. Selskapene har stor egeninteresse av å gjøre gode og fornuftige anskaffelser for å holde kostnadsnivået nede, og vi ser ikke behov for ytterligere innskjerpelser på dette området. Forsyningsforskriftens krav, med eventuelle presisjoner, mener KS Bedrift er et tilstrekkelig regelverk for nettvirksomheten.

KS Bedrift mener ut fra dette at det skulle være unødvendig å endre den foreliggende bestemmelsen om kryssubsidiering i kontrollforskriften, bortsett fra eventuelle språklige justeringer. NVE bør ut fra dagens forskriftstekst og ut fra spesifikasjonskrav i eRapp ha tilstrekkelig grunnlag for å kunne håndheve bestemmelsene i § 2-8 ved tilsyn hos selskap der det er mistanke om at nettkundene blir utsatt for urimelige kostnader

Kommentarer til de konkrete endringsforslagene i §2-8:

Dette vil forskjellsbehandle nettselskapene og kundene i selskaper med konsernmodell og selskaper i vertikalintegreerte selskaper.

Annet ledd:	Endringen avgrensner dette leddet til å gjelde for selvstendige nettselskap – nåværende tekst gjelder uavhengig av organisering av nettvirksomheten
Tredje ledd:	Her introduseres kostnadsfordelingsprinsippet. Likebehandling av ulik organisering tilsier at dagens bestemmelse videreføres, med «markedsvilkår» i stedet for «markedspris».
Fjerde ledd:	Må kunne få en rimelig avkastning på kapitalen, forutsetter fortsatt bruk av skjønn framfor byråkratisk timeskriving og beregninger. Dagens bestemmelse er bedre og gir mer likebehandling uavhengig av organisering.
Sjette ledd:	Den foreslåtte tilleggsteksten bør gå ut. Kravene i dagens forsyningsforskrift mener vi er tilstrekkelig krav i forhold til konkurranseutsetting, se begrunnelse over.

Andre kommentarer

NVE sier som kommentar om konsekvenser for andre virksomheter at forslaget vil gi en likebehandling av alle leverandører uavhengig av selskapsmessig tilknytning, *og således bidra til nye markedsmuligheter for uavhengige leverandører, basert på konkurransevilkår.*

KS Bedrift Energi vil påpeke det overordnede målet om å sikre at nettkundene ikke betaler mer enn nødvendig for sine netjtjenester. Dette må ikke bli fraveket til fordel for udokumentert tro på kostnadsreduserende framvekst av nye markedsmuligheter for leverandørselskaper. Vi bidrar gjerne i et møte med NVE for å illustrere de reelle konkurranseforholdene for netjtjenester i konsesjonsområder med spredt befolkning og store avstander, med eksempler fra våre medlemsbedrifter.

De foreslåtte bestemmelsene og NVEs kommentarer i høringsnotatet om NVEs oppfølging representerer en urimelig detaljregulering som gir unødvendig og ineffektivt merarbeid for nettvirksomheten, spesielt for de vertikalintegreerte selskapene. Det lyder ikke praktisk å skulle fordele balanseverdier for felles kapital detaljert etter faktisk bruk til enhver tid. Å kreve en *beskrivelse* i eRapp av *alle transaksjoner som ikke er basert på konkurranse*, vitner også om et alvorlig tilfelle av skrivebordsteori.

De nye bestemmelsene og den varslede oppfølgingen gir grunn til å tro at NVE må ha sterk mistanke om at nettvirksomheten i dag driver med krysssubsidiering som i vesentlig grad går ut over nettkundene. KS Bedrift mener det ikke foreligger grunnlag for en slik generell mistenkeliggjøring. Dersom NVE i enkelttilfeller har mistanke om at nettkundene blir utsatt for urimelige kostnader bør de i stedet intensivere tilsynet hos disse selskapene, heller enn å innføre ytterligere fordyrende kontrollordninger.

KS Bedrift mener den foreslåtte rapporteringen vil være å innføre en kostnadskrevende tidstyv for hele bransjen. Dette er stikk i strid med hva alle aktører inkludert regulator, ønsker seg.

Med hilsen
KS Bedrift

Kristin H. Lind
leder energi